

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1287/2014
24.12.2014. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Браниславе Апостоловић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца В.З. из села Ш., Г.М., чији су пуномоћници Ч.Ћ, адвокат из Г.М. и Ч.М., адвокат из Ж., Б., против тужене С. п.ц. из Б., чији је пуномоћник М.Н, адвокат из Б., ради поништаја одлуке, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж1 792/13 од 16.04.2014. године, на седници одржаној 24.12.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против решења Вишег суда у Београду Гж1 792/13 од 16.04.2014. године.

Образложење

Први основни суд у Београду, решењем П1 467/11 од 08.04.2013. године исправљеног решењем тог суда П1 467/11 од 27.05.2013. године, усвојио је приговор пуномоћника тужене и огласио апсолутно ненадлежним за поступање у овом предмету (став први изреке). Укинуо је све спроведене радње и одбацио тужбу тужиоца (став други изреке). Обавезао је тужиоца да накнади туженој трошкове поступка од 215.250,00 динара (став трећи изреке).

Виши суд у Београду, решењем Гж1 792/13 од 16.04.2014. године, одбио је као неосноване жалбе тужиоца и потврдио решење Првог основног суда у Београду П1 476/11 од 08.04.2013. године, у ставу првом и другом изреке, исправљеног решењем од 27.05.2013. године (став први изреке). Преиначио је решење Првог основног суда у Београду П1 467/11 од 08.04.2013. године, исправљеног решењем од 27.05.2013. године, у ставу трећем изреке, и обавезао тужиоца да накнади туженој трошкове поступка од 129.750,00 динара, док је одбио као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова поступка у преосталом делу за износ од 85.500,00 динара.

Против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно завршен, у име тужиоца, ревизију је благовремено изјавио његов пуномоћник адвокат Ч.Ћ., због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне

примене материјалног права, ради разматрања правног питања, уједначавање судске праксе и потребе новог тумачења права.

У име тужене, одговор на ревизију је благовремено поднео њен пуномоћник.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење, на основу члана 399. а у вези одредбе члана 412. став 5. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09, 36/11 и 53/13-УС), које се примењују на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС и 74/13-УС), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности. Неосновани су наводи ревизије којима се указује, да је другостепени суд приликом доношења побијаног решења учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. а у вези члана 382. ЗПП, када је између осталог морао по службеној дужности да цени да ли је основни суд учинио повреду одредаба парничног поступка, с обзиром на то да је другостепени суд у образложењу побијаног решења навео које је жалбене наводе од значаја ценио, као и које је разлоге узео у обзир по службеној дужности, па се у том делу наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијаног решења. Поред тога, неопходно је констатовати да се због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП, које су евентуално учињене у поступку пред првостепеним судом, на које се тужилац у ревизији позива и то из члана 15. и 16. ЗПП, ревизија не може изјавити према одредбама члана 398. став 1. ЗПП.

Правилно су нижестепени судови због судске ненадлежности одбацили тужбу тужиоца, којом је тражио поништај пресуде Црквеног суда Православне епархије Жичке ЦС бр.126 од 17.08.2010. године (којом је због предметног кривичног дела осуђен на лишење свештеничког чина) и пресуде Великог Црквеног суда Српске православне цркве број 21/10 од 07.12.2010. године (према којој је пресуда Црквеног суда Епархије жичке основана и иста оснажена између осталог), као незаконитих, да се обавеже тужена да врати тужиоца на рад и поништи лишење свештеничког чина и враћање звања јереја тужиоцу, обавеже да тужиоцу плати на име изгубљене зараде опредељене новчане износе, као и припадајуће доприносе, све са законском затезном каматом, с обзиром на то да је за пружање судске заштите тужиоцу у смислу члана 1. а у вези одредбе члана 16. став 2. ЗПП-а, посебним законом предвиђена друга врста поступка.

Наиме, према одредбама члана 44. ст. 1. и 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 98/06), цркве и верске заједнице су равноправне и одвојене од државе. Цркве и верске заједнице су равноправне и слободне да самостално уређују своју унутрашњу организацију, верске послове, да јавно врше верске обреде, да оснивају верске школе, социјалне и добротворне установе и да њима управљају, у складу са законом. Законом о црквама и верским заједницама

(„Службени гласник РС“, бр. 36/2006), уређена су питања која се односе на правни положај цркава и верских заједница и њихову аутономију, па је тако одредбама члана 6. став 1. и 3. прописано да су цркве и верске заједнице независне од државе и једнаке пред законом и да цркве и верске заједнице имају право да самостално уређују и спроводе свој поредак и организацију и да самостално обављају своје унутрашње и јавне послове. Аутономна регулатива цркава и верских заједница у смислу члана 7. овог закона указује да држава не може ометати примену аутономних прописа цркава и верских заједница, као и да за извршење правноснажних одлука и пресуда које издају надлежни органи цркава и верских заједница држава пружа одговарајућу помоћ, на њихов захтев, у складу са законом. Цркве и верске заједнице које су регистроване у складу са овим законом имају својство правног лица (члан 9. став 1).

Права свештеника, односно верских службеника уређена су чланом 8. Закона о црквама и верским заједницама тако да старешине односно верске службенике бирају и постављају цркве и верске заједнице, у складу са својим аутономним прописима (став 1), а вршење свештеничке, односно верске службе регулише се аутономним прописима цркава и верских заједница (став 2).

Свештеници, односно верски службеници имају право на здравствено, пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом у смислу одредби члана 29. став 1. Закона о црквама и верским заједницама - којима су регулисана социјална права ових лица. Ова права остварују као осигураници самосталних делатности у смислу члана 12. тачка 4. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03, са изменама и допунама), у вези члана 6. став 1. тачка 13. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, са изменама и допунама).

Према члану 176. став 1. тачка 16. Устава Српске православне цркве, као аутономног прописа којим су уређена питања унутрашње организације тужене, парох између осталог има и дужност да: поставља и отпушта у споразуму са црквено-општинским одбором црквењака и појца; упућује их, руководи и надзире у њиховој служби, а у случају неспоразума између пароха и црквено-општинског одбора у питању појца и црквењака, спор коначно решава епархијски Архијереј.

Епархијски црквени суд је у смислу члана 115. у вези члана 143. Устава Српске православне цркве орган епархијског Архијереја за црквено судство и послове унутрашње црквене управе, а одлуке епархијских црквених судова који не подлежу разматрању виших власти, извршне су и њих извршавају подручни црквени органи (члан 135).

Како се према одредбама члана 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, са изменама и допунама), одредбе овог матичног закона примењују на запослене који раде на територији Републике Србије ако законом није друкчије одређено, на положај права и одговорности лица која врше верску службу се, по оцени Врховног касационог суда, не примењују прописи матичног радног законодавства, већ аутономни прописи којима је уређен положај цркава и верских заједница. Системски прописи гарантују остваривање социјалних права овим

лицима из здравственог, пензијског и инвалидског осигурања, а вршење верске службе и заштита права ових лица уређује се аутономним прописима и остварује пред органима цркава, односно верских заједница.

Према томе, како је оспорену пресуду о осуди на лишење свештеничког чина због предметних кривичних дела донео Црквени суд православне Епархије жичке, која је оснажена наведеном пресудом Великог црквеног суда Српске православне цркве, то је оцена законитости одлуке о лишењу свештеничког чина извршена у складу са аутономним прописима у посебној врсти поступка одређеном посебним прописима, па се оцена законитости одлуке о лишењу свештеничког чина не може вршити и по правилима из члана 1. ЗПП, којима се уређује поступак за пружање судске заштите.

С тога, како ни по оцени ревизијског суда решавање ове врсте спора, према истакнутим тужбеним захтевима, није у судској јурисдикцији, то су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу одредби члана 405. став 1. у вези одредбе члана 412. став 5. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Снежана Андрејевић,с.р.**